

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XVIII. Qui Matrimonium accusare possunt, vel contra illud
testificari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

legitimitatis est Ecclesiasticus privativè, sive deia principaliter sive incidenter ea deducatur in Judicium. Communis & certa ex c. 5. & 7. h. t. quia decisio dependet à valore vero vel putatio Matrimonii, quod est unum ex 7. Sacramentis, ad eoque causa spiritualis.

TITULUS XVIII.

Qui Matrimonium accusare possunt, vel contra illud testificari.

SUMMARIUM.

1. 2. *Quinam, & quo ordine, accusare seu impugnare possint Matrimonium.*
3. *Conjugibus Impedimentum allegantibus an credendum.*
4. *Quis sit Judex in causis Matrimonii, & annexis.*

Accusare non sumitur hic strictè pro accusatione criminali, sed pro *impugnare*, quod fieri potest 1. ad impediendum Matrimonium, necdum contractum, quod omnibus permissum, imò præceptum est, qui nõrunt aliquod impedimentum inter contrahere volentes: de quo tamen hic non agitur. 2. Ad semel contractum rursus dissolvendum vel quoad ipsum vinculum. 3. Vel quoad thorum & cohabitationem.

Dico 1. In ordine ad dissolvendum Matrimonium totaliter & quoad vinculum accusare (& contra illud testificari) regulariter possunt omnes

G g 2

non

non suspectæ fidei, sine ulla præfinitione temporis, servato tamen aliquo ordine. 2. Nisi impedimentum, propter quod impugnatur Matrimonium, sit impotentia, vel defectus consensus unius; tunc enim ad solos pertinet conjugum.

Pars 1. sumitur ex *c. 3. & fin. h. t.* De Jure Civilis omnes quidem extranei, & non consanguinei ab accusando videntur arceri. *l. 30. C. ad L. Jul. de adult.* non tamen de Jure Canonico in *citt. cc.*

Dixi 1. Quoad vinculum; nam in ordine ad divortium quoad thorum & mensam solus conjunx, & quidem innocens. per *c. 4. de adult. & c. 5. de procurat.* Dixi 2. *testificari*; modò non sint ablates, & testimonium ferre (vel accusare) non per litteras velint. *c. 2. h. t.* Dixi 3. *regulariter*; quoniam enim tempore denuntiationum Matrimonio præmissarum tacuit, non admittitur ad accusandum per se ipsum. *c. fin. cit.* nisi probet, se tunc ignorasse impedimentum, & dolò non agere. Dixi 4. *Sine ulla præfinitione temporis*; adeoque etiam post 30. vel 40. annos, cum agatur de vitando peccato: qua de causa nec sententia pro vel contra valorem Matrimonii lata unquam transit in rem judicatum. Dixi 5. *Servato tamen aliquo ordine*; nam post matrum præ cæteris admittendi sunt parentes conjugum, tum proximiores consanguinitatis vel affinitatis &c. *c. 3. cit.* quia præ cæteris majorem censentur habere notitiam, & ipsorum interest magis quandoque. Pars 2. fundatur in *c. 4. & 5. de frigid.* ubi permittitur conjugibus impotentiam laborantibus cohabitare instar fratris & sororis, si velint: item in *c. 4. h. t. c. 2. & fin. de*

de *conjug. servor.* & in hac ratione, quia illi, qui prius debitum consensum ratione erroris, metus, simulationis non posuit, integrum manere de novo consentire, suoque favori, vel actioni renuntiare: si igitur impedimentum sit tale, quod solum favorem respiciat conjugum, his solis permittitur merito impugnare Matrimonium, nisi forsitan ex metu reclamare non audeant ipsi.

Quæres, an in Judicio credendum sit conjugibus, si unus vel uterque asserat, seu confiteatur, inter se dari impedimentum dirimens, vel non dari? R. Si petant Matrimonium dissolvi, & alio modo non probent impedimentum, non est ipsis credendum propter periculum collusionis. *c. 5. de eo, qui cognovit.* Si verò non petant dissolutionem, sed dispensationem in impedimento, oportet ipsis credi.

Dico 2. In Causis Matrimonii, eique connexis, nempe Sponsalibus, impedimentis, conjugum juribus & obligationibus, sive principaliter sive incidenter in Judicium deducantur, Judex competens est Ecclesiasticus privativè, nimirum Episcopus, ejus Vicarius vel Generalis vel Specialis, Capitulum Sede vacante. *Trid. s. 24. can. 12. de Sacram. Matrim. & c. 20. de ref. cit. sess. junct. Clem. 2. de Jud. c. 1. de frigid. c. 11. & 14. de Majorit.* Sed *Objic.* Causa dotis, alimentorum, hæreditariæ successionis, est causa Matrimonio connexa, & tamen pertinet ad forum sæculare: ergo & Sponsalia, Matrimonii impedimenta &c. R. *N. conf. & parit.* quia illæ causæ manent merè temporales, licet aliquo modo, extrinsecè, vel per accidens respiciant Matrimonium:

econtra Sponsalia, impedimenta &c. respiciunt
Matrimonium per se, & intrinsecè.

TITULUS XIX.

De Divortis.

SUMMARIUM.

1. Divortium quid, & quotuplex.
2. 3. Matrimonium Christianorum consummatum est indissolubile quoad vinculum.
4. 5. Ratum verò solvi potest non solum per Professionem Religiosam, sed etiam per dispensationem Pontificis.
6. Nulliter contractum debet dissolvi, & quomodo.
7. 8. Divortium perpetuum quoad thorum & cohabitationem manente vinculo, institui propter adulterium potest; quando, & quomodo.
9. Divortium verò temporale etiam ob alias causas.
11. A quo ex conjugibus separatis alendi liberi.

Divortium est legitima mariti & uxoris separatio. Si hæc fiat quoad vinculum Matrimoniale, vocatur *dissolutio*: si per se quoad thorum & mensam, *zu Beth* vel *Fisch* / vel quoad cohabitationem, dicitur *divortium* specificè, aliudque est *perpetuum*, & aliud *temporale*.

2 Dico 1. Matrimonium Christianorum sicut valide contractum, & consummatum (nempe per